

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Quid coronæ similes auro super capita locustarum significant. Et super capita earum tanquàm coronæ auro. Sectio VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

Interpretat. ferrea ratio, quam afferunt communiter hoc loco interpretat, ea est, quia Hæretici instar locustarum faniolo ore cuncta pollunt: cum enim intellectum habeat erroribus inquinatum, quid aliud ore euoment, quam Hæretica doctrina saluam fœculentam, qua alios inficiant? Quâ ob causam illis potest accommodari illud Esa. 14. *Es. 14. 19.* *Nelateris Philisthaa, quoniã cõminuta est virga percussoris tui: de radice enim colubri egredietur regulus & semineius absorbes vitæ.* Cuius loci literalis sensus est. Mortuo Achaz rege Iuda latabatur Philisthai, quod nihil iam sibi à posteris Ozia, qui eos multum fregerat, timendum duceret. Præuides autem Esaias Ezechiam eiusdem Ozia nepotem multo acerbius Philisthaeos oppressurum, lætitiã eorum ea similitudine comprehendit. *De radice colubri*, id est, de progenie Ozia, egredietur regulus, id est, id est, Ezechias multo exitialisior, & nocentior, quã coluber: siquidem regulus vel ipso afflatu præteruolantes aues interimit. Verum alij ad Hæreticos eundem locum hoc sensu referunt: *De radice colubri*, id est, de hæresi mæte concepta egredietur basiliscus, id est, id est, error prædicatione disseminatus, qui afflatu ipso volucres absorbeat, id est, homines ingenio præstites eiusdem erroris veneno inficit. Itaque hæresis, dum mæte latet, coluber est: dum publicatur, basiliscus, qui solo afflatu perimit. Possimus & ita ad mores accipere: *De radice colubri*, id est, mala cogitatione, egredietur regulus, id est, malum consensum, & semen eius, id est, malum opus volucres interimit, id est, animas, quæ antea virtutum pennisin sublime ferebantur. Ex quo iam colligis cogitationes malas quasi colubros pattuientes regulos maxime esse formidandas.

Quid coronæ similes auro super capita locustarum significant.

Et super capita earum tanquam coronæ similes auro.

SECTIO VII.

CORONA potissimum sumitur pro regnã unde est illud Thron. 5. *Cecidit corõna capiti nostri: vana nobis, quia peccauimus*, id est, quia peccauimus, regnum nostrum fuit euersum, ereptumque Regi Sedechia, qui eo loco per caput intelligitur: & illud Ezech. 21. *Aufer cidarim, tolle coronam: nõnne hæc est, quæ humile subleuauit, & sublimem humiliauit?* vbi Dominus loquitur cum Rege Sedechia hoc sensu. Propter iniquitatem tuam auferetur ab Israël sacerdotiũ, & regnũ: (est enim cidaris) mitra Pontificia) id quod cõtrigit, est Iosedech sumus sacerdos ductus est in captiuitatẽ cum ipso Sedechia: *Nõnne hæc est, quæ humile subleuauit, & sublimem*, id est, Sedechia humiliauit? quæ interpretatio est Lyr. Aduertendum est autem 70. Inter, ita locum transtulisse: *Aufer cidarim, & depelle coronam: ipsa non talis erit: humiliasti excelsum, & subleuasti humilem*: id est, tua corona õ Sedechia longẽ diuersa est à coronã Regis Messia: quoniam Messias reget suos in virgã quietatis, non iniustitiã. Adidimus posse alludi ad spineam coronam, quã Messias in passione erat coronãdus.

Cum igitur Hæretici sub variis Regibus, ac Principibus Ecclesiam fuerint persecuti: rectẽ locustarum coronas gestare visas sunt. Quod verò dicuntur auro similes, illud in primis significat. Hæreticos in Ecclesia persequendos, præ se ferre zelum fidei, & charitatis: itaque non habere coronas verẽ aureas, sed auro tantum similes, quia prætextu religionis suos errores disseminare conantur. Solet enim aurum in sacris literis pro religione, & charitate vsurpari: vt fusẽ diximus in cap. 1. huius operis super illa verba: *suã deo tibi emere à me aurum ignitum*: quod etiam pertinet illud Thron. 4. *Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus dispersi sunt lapides: & anctuarij in capite omnium platearum? Fily Sion inelyti, & amici auro primo quomodo cõputati sunt: inuasit estez quibus verbis Propheta ad literã anctatur.*

Corona pro regno sumitur.
Thron. 5. 16.
Ezech. 21. 26.

Lyranus. Septuag. Interpretat.

III. Hæretici religionis prætextu errores seminant.

Apoc. 13. 18.
Thron. 4. 8.

tatur gloriam vrbis amissam, templum euersum, viros principes in captiuitatem abductos, vt expendit Rupert. l. i. in Hier. c. 18. & 82. *Dolentis, inquit, pariter, & admirantis est dicere, quomodo obscuratum est aurum?* Aurum enim coloris optimi Iudæi erant: sed quia propter cæcitate[m] oculi eorum obscurati fuerunt, mutatus est auri color: cum etiam lapides fuissent Sanctuarij, & ex illis ædificari cœpta esset domus Domini, dispersi sunt in ciuitatibus, & paruas sibi plateas ad habitandum locauerunt. Cæterum eundem locum de sacerdotibus eleganter exponit D. Gregor. homil. 17. super Euangelium. *Aurum, inquit, obscuratum est, quia sacerdotum vita quondam per gloriam virtutum clara, nunc per actiones infimas reprobata ostenditur. Color optimus est mutatus, quia ille sanctitatis habitus per terrena, & abiecta opera ad ignominiam dejectionis venit. Lapidis verò sanctuarij intrinsecus habebantur, nec sumebantur in summi sacerdotis corpore, nisi cum sancta sanctorum ingrediens in secreto sui conditoris apparebat. Nos ergo fratres sumus lapides sanctuarij, qui apparere semper debemus in secreto Dei, quæ nunquam necesse est foris conspici, & in extraneis actionibus videri. Sed dispersi sunt lapides sanctuarij in capite omnium platearum: quia hi, qui per orationem, & contemplationem semper intus esse debeuerant, per vitam foris vacant: ecce iam penè nulla est seculi actio, quam non sacerdotes administrant. Hæc Gregor. Coronas igitur similes auro gestare visæ sunt locustæ, quia Hæretici Principes fidei zelum, & charitatis ardorem in Catholicis persequendis simulabant.*

Rupert.

D. Gregor.

Deinde dicuntur gestare coronas similes auro in signum victoriæ, quæ tamen non vera censenda est, sed quædam futilis, & vmbatica victoriæ imago: dum tyranni, & Hæretici Catholicos propter fidem insequuntur: veras enim atque aureas victoriæ coronas ipsi potius Catholici gestant, cum pro fide mortem opperunt: quo fit, vt non aureas coronas, sed auro tantum similes Hæreticæ locustæ gestare describatur. Quod verò is, qui persecutionem suæ pro fide, siue pro iustitia tolerat, persecutionem ipse vincat ferendo: non à persecutore vincatur, probatur primò ex loco illo Pauli 2. Corint. 2. vbi Apostolus ad litteram de huiusmodi loquens victoria ait, *Deo autè gratias, qui semper triumphat nos in Christo Iesu: quæ triumphum duplicem esse docet D. Thom. disputatione videlicet Hæreticos, patientia vincendo persecutores. Secundo adhuc luculentius Rom. 8. Quis ergò nos separabit à charitate Christi, tribulatio? an angustia? an fames? an nuditas? an periculum? an persecutio? an gladius? si- cut scriptum est: quia propter te mortificamur tota die, estimati sumus sicut oves occisionis. Sed in his omnibus superamus propter eum, qui dilexit nos. i. vt interpretatur D. Thom. superamus, dum circa hæc omnia illibatà charitatem seruamus, iuxta illud 1. Cor. 15. Gratias Deo, qui dedit nobis victoriã per Iesum Christum. Sed multò elegantius eundem locum expendit D. Chryl. hom. 15. super ep. ad Rom. vbi in primis obseruat Græcè non esse, superamus, sed plusquam superamus: est enim Græcè ὑπερβινδύειν. Hoc, inquit, mirabile est, quòd non superamus solum, sed plusquam superamus per ea ipsa, quæ patimur. Triplicè verò ratione affert huius plusquam victoriæ. Prima ducitur ex facilitate vicendi: quia sola ipsa tolerantia vbi que trophæa cõtra hostes erigimus. Secunda, quia per ipsam et tormenta, & persecutiones superamus, quæ noua est victoriæ ratio. Tertiã est propter victoriæ certitudinem: etenim plusquam superare est sic aliquem ad certamina descendere, quasi iam Dominus victoriæ fit: quam rationem reddidit ipsemet Apostolus, cum statim subiunxit. Certus sum enim, quia, neque mors, neque vita, neque Angeli, neque creatura alia poterit nos separare à charitate Dei, quæ est in Christo. Tertio Sapient. 10. Certamen forte dedit illi, vt vinceret: vbi ad litteram est sermo de Iacob, qui superior euasit fratre Esau: quænam autem huiusmodi victoriã fuerit, significatur Gen. 27. cum Isaac dixit Esau filio: *Vincisti gladio,**

III.

Tyranni, & heretici, dum fideles excruciant, nõ vincunt, sed vincuntur.

2. Cor. 2. 14.

D. Thom.

Rom 8. 35.

Psal. 43. 21

D. Thom.

1. Cor 15. 57.

D. Chrysol.

Rom 8. 18.

Sapient 10. 11.

Gen. 27. 40.

fratris tuos seruias: quod quanquam eomunitur interpretes accipiunt de Idumais posteris Elau, qui Dauidi Regi è stirpe Iacob descendenti tributarij fuerunt 2. Reg. 8. tamen eo etiam sensu à pietisque accipitur, vt Elau Iacobo fratri seruiere in eo persequendo, dandòque ei materiam triumphorum per patientiam, qua ipsum non solum tulit, sed etiam ex Mesopotamia rediès adorauit septies genu flexo Gen. 33. Ita que omnis Ecclesiæ persecutor in gladio uiuit, dum eam persequitur: sed tamen Sanctis, quos insecratur, eo ipso seruit, quòd eum nõ ad errorem suum, & vitia pertrahit, sed eis solum, ac segetem præbet meritorum. Quare, & postremò in eiusmodi figuram Iudic. 7. Gedeon contractione laguncularum Madianitas deuicit. Sic enim Martyres suorum corporum fractione de tyrannis triumphat. Hoc namque sensu eam figuram exponit Beda lib. quæst. super lib. Iudic. ca. 5. vbi primum aduertit Gedeonis milites non sine mysterio nullis alijs armis instructos, quàm tubis, lagenis, & lampadibus ad certamen descendisse: quia Martyres sonant tubis, cum prædicant: confringunt lagenas, cum soluenda in passione corpora hostilibus gladijs opponunt: splendent lampadibus, cum post solutionem corporis miraculis eoruscant. Cecinerunt ergò tubis, vt lagenæ frangerentur: lagenæ fractæ sunt, vt lampades apparerent, apparuerunt lampades, vt hostes in fugam verterentur. Deinde obseruat non frustra in dextera tubas, lagenas in sinistra tenuisse. In dextera enim habere dicimur, qui quid magno pretio æstimamus: in sinistra omne, quod pro nihilo ducimus: ita Christi Martyres pro magno habent prædicationis gratiam, corporum verò utilitatem pro minimo. Verum, quòd ad nostrum facit institutum, sicut Gedeonis milites contractis lagenis vicerunt: ita Sancti eo ipso, quòd pro Christo patiuntur, hostes superant.

Illud etiam adnotandum Madianitas eodem 5. cap. Iudic. locustas appellari, vt magis adhuc appareat Hæreticos, qui hic à Ioanne locustarum similitudine exprimuntur, fuisse à Catholicis, quos persequerentur, ea ipsa persecutione prostratos. Hoc argumentum eleganter persequitur Tertull. in Apolog. aduersus gentes cap. 49. Vbi inter alia, *Prælium*, inquit, *est nobis, quòd pronocamur ad tribunalia. Victoria est, pro quo certaueris, obtinere ea victoria habet & gloriam placendi Deo, & prædam viuendi in æternum. Ergò vicimus, cum occidimur: hic est habitus victoria nostra, hæc palmata vestis, tali curru triumphamus.* Aduerte autem vestem palmatam dici, quia erant illi intextæ palmæ: vult ergò Tertull. martyrium esse vestem palmatam, id est, varijs palmis intextam, tot nimirum, quot sunt tormenta: sunt enim palmæ victoria, & triumphisymbola. Quam ob causam de Ecclesia propter Martyres dicitur Cant. 7. *Stylus iura tua assimilata est palma.* In eiusdem rei typum Salomon, vt refertur 3. Reg. 6. *Omnes parietes templi per circuitum sculpsit varijs calaturis, & vorno, & fecit in eis Cherubim, & palmas, & picturas varias quasi prominentes de pariete.* Sculpsit, inquam, in eis picturas Cherubim, & palmarum: quoniam vt interpretatur Rup. lib. 3. in libros Reg. cap. 12. scientiam Dei fideliter suscipientibus, & pro illa certantibus victoria de celo promittuntur. Quanquam verò templum illud Salomonis figura fuerit Ecclesiæ vniuersæ, tamen etiam cuiuscunque iusto & potest, & debet accommodari iuxta illud 1. Cor. 3. *Nescitis, quia templum Dei sitis?* Et 2. Cor. 6. *Nos enim estis templum Dei.* Hoc igitur templum totum sculptum est palmis, quia tot victoriis est refertum, tot etiam trophæis tanquam pulcherrimis vobis, & peris tromatis exornatum, quot sunt persecutiones, quas à fidei hostibus constanter tolerat: propterea enim Cherubim simul cum palmis iunguntur, vt indicetur huiusmodi palmas tunc præcipuè obtineri, cum propter doctrinæ Euangelicæ, quæ per Cherubim, id est, plenitudinem scientiæ exprimitur, defensionem iusti in capitis discrimen adducuntur.